

המלמד

מתכוננים לפרשה

parashatshavua.com

פרשת אֶזְרָא מוֹת וּפְרֻשֵׁי קְדוּשִׁים

מה בפרשה?

בפרשיות השבוע מספר רב של מצוות. פרשת אחרי מות פותחת בסדר עבודת הכהן הגדול ביום הכפורים. ביום זה הוא עובד בבית המקדש בבגדי הכהן הגדול הרגילים ובבגדי לבן מיוחדים. בכל פעם שהכהן מחליף את בגדיו הוא צריך לקדש את גדיו ואת רגליו (לפני ואחרי) וכן לטבל במקוה. הפרשה מפרטת את העבודות והקרבנות המיוחדים ליום הכפורים כגון השעיר לה' והשעיר לעזאזל.

גם בני ישראל צריכים לנהוג באופן מיוחד ביום הכפורים, יום זה הוא יום צום ואסור לעשות בו מלאכה כמו בשבת. עבודת הכהן הגדול ועבודת כל איש מישראל (תשובה ותפלה) פועלות יחד להשגת כפרה.

פרשת קדושים מכילה מצוות רבות. אי אפשר לפרט כאן את כל המצוות שבפרשה ולכן נביא רק לקט מתוכן:

• "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו..." - מכאן אנו למדים שאדם חובב במוך אביו ואמו, ולמרות זאת, אם אביו ואמו מצוים עליו לעבר על מצוות התורה - עליו לקיים את מצוות התורה.

• כבוד אב ואם כולל את הדברים שיש לעשותם: להאכיל, להשקות וכו'. "מוך" אב ואם כולל את הדברים שיש להמנע מהם: לא ישב במקומם, לא יסתר את דבריהם, לא יקרא להם בשמם הפרטי וכו'.

• בפרשה גם מצוות רבות "בין אדם לחברו", למשל: "לא תשנא את אחיך בלבבך...", "לא תלך רכיל... לא תעמד על דם רעך...", "לא תקם ולא תטר את... ואתבת לרעך כמוך אני ה'".

• בפרשת קדושים מצוות רבות הקשורות לאסור גזל. מצוות לקט, ופאה- אלו מתנות עניים שיש להשאיר בשדה בשעת הקציר. גם מצוות ערלה מזכרת בפרשה. (הרב צבי האריס)

"ולקח את-שני השעירים והעמיד אתם לפני ה'..."

ונתן אהרן על-שני השעירים גרלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל"

הגיליון מוקדש לע"נ מאיר בן מזל ת.נ.צ.ב.ה.

איור: ינון פמחיה

המלמד

מתכוננים לפרשה

עבודת יום הכיפורים (טז, א-לד)

ה' מצווה את משה ללמד ולצוות את אהרון אחיו את סדר עבודת יום הכיפורים במשכן. עבודת יום הכיפורים כוללת כניסת הכהן הגדול לקודש הקודשים להקטרת קטורת.

הפרשה נפתחת בציווי של הקב"ה לזרוז את אהרון הכהן בעבודתו. על כך היה רבי אלעזר בן עזריה מושל משל לחולה שנכנס אצלו רופא, ואמר לו אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב (מקום קר ולח) נכנס אחריו חולה אחר ואמר לו הרופא "אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב שלא תמות כדרך שמת פלוני. כך זרז הרופא את החולה השני יותר מן הראשון בהזכרת המוות של אדם אחר ולכך נאמר אחרי מות שני בני אהרן.

1. הקב"ה מודיע לאהרון שאי אפשר להיכנס לקודש הקודשים (שם נמצא ארון הברית) מתי שרוצים אלא רק ביום אחד בשנה, ביום הכיפורים בלבד. **משה מזהיר את אהרן בפס', למה מודגש בפס' שאזהרה זאת נעשית "אחרי מות שני בני אהרן"?(רש"י טז,א)**

2. התורה מתארת לנו את העבודה של יום הכיפורים שבו אהרון נכנס לקודש הקודשים. מה צריך להקריב אהרון בתחילת עבודתו לכפר על עצמו ועל משפחתו?(טז,ג)

3. **כתוב בפס' "בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם" כיצד מתבצעת הרחיצה במים?(רש"י טז,ד)**

4. בעבודת יום הכיפורים עובד הכהן הגדול בבגדי לבן מפשתן (כתונת בד ומכנסי בד) ומה הסיבה לכך, מלמד שאין הכהן לובש שמונה בגדים רגילים של כהן גדול שמשמש בהם בעבודות מחוץ לקודש הקודשים מכיוון שיש בהם זהב, לפי שאין קטיגור נעשה סניגור (על מעשה עגל הזהב). מה הקורבנות של עם ישראל?(טז,ה)

5. **כתוב בפס' "והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו" כיצד מתבצעת הכפרה "בעדו ובעד ביתו"?(רש"י טז,ו)**

6. לאחר מכן אהרון מפיל גורל בין שני השעירים. מה כל גורל?(טז,ז-ח)

7. **כתוב בפס' "ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל" כיצד מבצע אהרן את הטלת הגורל?(רש"י טז,ח)**

8. מהו "עזאזל"?(רש"י טז,ח)

9. **כתוב בפס' "והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו" הוזכר כבר קודם כפרה זו אם כן זהו כפרה שנייה, למי מופנית כפרה זו?(רש"י טז,יא)**

המלמד

מתכוננים לפרשה

10. מה עושה אהרון לאחר שמתוודה פעם שניה על עוונות כל הכוהנים? סדרו את פעולות הכהן ע"י מיספור . (טז, י"א-טז)

_____ שוחט את שעיר החטאת אשר לעם

_____ נכנס לקודש הקודשים (מבית לפרוכת) ושם את הקטורת על הגחלים

1. _____ שוחט את פר החטאת

_____ לוקח מדם הפר באצבעו ומזה (זורק) לפני הכפורת

_____ מזה (זורק) מדם השעיר מעל הכפורת ומלפני הכפורת

_____ ענן הקטורת מכסה את ארון הברית

_____ לוקח מדם הפר באצבעו ומזה (זורק) על הכפורת(הכיסוי של ארון הברית)

_____ לוקח מחתה עם גחלים מעל מזבח החיצון

_____ לוקח קטורת מלא חפניו

11. כתוב לגבי דם השעיר "ולפני הכפורת יזה שבע פעמים מן הדם באצבעו" כיצד הזייה זאת נעשית?(רש"י טז, יד)

12. כתוב בפס' "ושחט את שעיר החטאת אשר לעם" מה תפקידו של שעיר חטאת זה?(רש"י טז, טו)

13. לאחר שאהרון הכהן יוצא מקודש הקודשים הוא מזה (זורק) שוב מדם הפר ודם השעיר על הפרוכת שכתוב : " כתוב בפס' "וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם" " הזאה אחת למעלה ושבע למטה. מה הפירוש שאהל מועד שוכן "אתם בתוך טמאתם"? (רש"י טז, טז)

14. השלימו במיספור את יתרת הפעולות שעושה אהרון על פי הסדר מחוץ לקודש הקודשים: (טז, יח-כח)

_____ השעיר נדחף מהצוק

_____ השעיר משולח ביד איש עתי(שמוכן לכך מעת האתמול) למדבר אל ארץ גזרה (צוק עם סלעים חדים)

_____ מורח מדם הפר והשעיר על קרנות מזבח הקטורת (מזבח הזהב שבתוך אוהל מועד)

_____ אהרון הכהן סומך ידיו על השעיר החי ומתוודה את כל עוונות בני ישראל

_____ מזה (זורק) מדם הפר והשעיר על מזבח הקטורת (מזבח הזהב שבתוך אוהל מועד)

15. כתוב לגבי מזבח הזהב "וכפר עליו ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על קרנות המזבח סביב" כיצד נעשית כפרת המזבח? (רש"י טז, יח)

16. כתוב לגבי מזבח הזהב "וטהרו וקדשו מטמאות בני ישראל" מה הפירוש "וטהרו" ומה הפירוש "וקדשו"? (רש"י טז, יט)

17. כתוב לגבי השעיר שאהרן שולח אותו "ביד איש עתי המדברה" המילה "עתי" בפס' פירושה הוא זמן מלשון "עתי", אם כן מהי הכוונה בפס' "איש עתי"? (רש"י טז, כא)

18. כתוב בפס' "ובא אהרן אל אהל מועד" וכו', לשם מה אהרן בא אל אהל מועד?(רש"י טז, כג)

המלמד

מתכוננים לפרשה

19. כתוב בפס' "ורחץ את בשרו במים... ולבש את בגדיו" באלו בגדים מדובר? (רש"י טז, כד)

20. לאחר סיום עבודות היום הכהן הגדול מחליף את בגדי הלבן וחוזר לבגדי הכהן הגדול וממשיך את שאר עבודות היום. מה צריך לעשות עם ישראל באותו היום? (טז, כט) לענות את הנפשות, לצום ואסור לעשות כל מלאכה
21. למה הדגיש הכתוב בנוגע לאהרן "ויעש כאשר צוה ה' את משה"? (רש"י טז, לד)

הקרבת הקורבנות - רק במקדש (יז, א"ט)

הקרבת הקורבנות מותרת רק בבית המקדש. אחת ממטרות הקרבת הקורבן וזריקת דמו על המזבח היא כפרה לנפש האדם. כתוב בפרשה "הדם הוא הנפש" וכאשר יהודי מקריב מחוץ למשכן והוא מתחייב כאילו שפך דם של בני אדם.

1. התורה עוברת ללמד את האיסור של הקרבת קורבנות שלמים מחוץ למשכן (והמקדש). כתוב בפס' "ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים" וכו', מה הכוונה לזבוח "לשעירים"? (רש"י יז, ז)
2. מה מקריב הכהן מהקורבן השלמים באוהל מועד? (יז, ו)

איסור אכילת דם, וחובת כיסוי בעפר (יז, י"ד)

1. לאחר האיסור על הקרבת קורבנות שלמים מחוץ למשכן, התורה מוסיפה ללמד איסור אכילת דם לאחר שחיתת בהמה חיה ועוף. מדוע אסור לאכול את הדם? למה הדם מיועד? (יז, יא)

2. מה הפירוש "כי נפש הבשר בדם היא"? (רש"י יז, יא)

3. מה צריך לעשות עם הדם של חיה ועוף לאחר שחיתתם? (יז, יג)

דינים שונים

1. כתוב בפס' "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו" למה דווקא "ארץ מצרים אשר ישבתם בה" וכי הם האומה היחידה שהתנהגותה אינה ראויה? (רש"י יח, ג)

2. התורה ממשיכה באיסור אכילת נבלה וטרפה ועוברת לעסוק בקדושת עם ישראל, היבדלות ממעשה הגויים ושמירה על חוקות ה'. השלימו: "ושמרתם את חוקותי..... אשר יעשה אני ה'" (יח, ה)

המלמד

מתכוננים לפרשה

3. כתוב בפס' "ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" מה הפירוש "וחי בהם"? (רש"י יח,ה)
4. ה' מזהיר אותנו שלא נעשה כמעשי הגויים "ולא תקיא הארץ אתכם כאשר קאה את הגוי" וכו', מה הפירוש "ולא תקיא הארץ אתכם"? (רש"י יח,כח)
5. בפרשת קדושים מובאות מצוות רבות שמחברות את עם ישראל לקב"ה באהבה. השלימו : " ... ואמרת אליהם _____ אני ה' אלקכם" (יט,ב)
6. הקב"ה מצווה אותנו במצוות שונות. מיתחו קו להשלמת הציווי : (יט,גיט)

פְּנֵי גְדוֹל בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתֶךָ (כשעושים משפט צריך לשפוט בצדק ולא להטות את המשפט כיד להצדיק עני או למצוא חן בעיני אדם גדול)

וְחָלַלְתָּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ

וְלֹא תִשְׁקְרוּ אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ

וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ

וּבְגֵד כְּלָאִים שֶׁעֲטָנָה לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ

לֹא תִתֵּן מִכְשֵׁל וְיִרְאֵת מֵאֱלֹהֶיךָ

לֹא תִלְוֶינָה פְּעֻלַּת שְׂכִיר אֶתְךָ עַד בִּקְרוּ

הַזִּכָּח תִּזְכִּיחַ אֶת עַמִּיתֶךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רֵעֶךָ (אם אתה יכול להציל או אתה חייב להציל)

וְלֹקֵט קִצְיָרֶךָ לֹא תִלְקֹט (מצוות לקט)

וּפְרֹט (גרגירי ענבים שנושרים בשעת הבצירה) כְּרִקְיָךָ

לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגֵּר תַּעֲזֹב אֶתֶם

" ואת שבתותי תשמורו...." למדו חז"ל שאף על פי שהקב"ה ציווה על מורא אב, אז אם יאמר לך אביך חלל את השבת, אל תשמע לו

איש אמו ואביו תיראו

לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ לְקַצֹּר (מצוות פאה)

וּכְרָמְךָ לֹא תַעֲזֹל (גרגירי ענבים בראשי הגפנים שאינם באשכולות מסודרים)

לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא תִכְחֲשׂוּ

וְלֹא תִשָּׁבְעוּ בְשֵׁמִי לְשָׁקֵךְ

לֹא תַעֲשֶׂק אֶת רֵעֶךָ וְלֹא תִגְזֹל

לֹא תִקַּלֵּל חֲרָשׁ (אע"פ שאינו שומע כיוון שמשחית את הנפש שלו) וְלִפְנֵי עֹזֵר לֹא תִשָּׂא פְּנֵי דָל וְלֹא תִהַדֵּר

לֹא תִלְוֶה רֵכִיל בְּעַמִּיךָ

לֹא תִשָּׁנֵא אֶת אָחִיךָ בְּלִבְבְּךָ

לֹא תִקַּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ

שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלָאִים

7. כתוב בפס' "איש אמו ואביו תיראו" למה הקדים בפס' את האם לאב? (רש"י יט,ג)

8. כתוב בפס' "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו" למה נאמר סמוך למורא אב ואם עניין שמירת השבת? (רש"י יט,ג)

9. מה "מורא" אב ואם המוזכר בפס', ומהו כבוד אב ואם? (רש"י יט,ג)

10. כתוב בפס' "ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך ולקט קצירך לא תלקט", ה' מצווה אותנו "לא תכלה פאת שדך", אם כן מה צריך לעשות? (רש"י יט,ט)
11. מהו "לקט קצירך"? (רש"י יט,ט)

המלמד

מתכוננים לפרשה

12. מה הפירוש "לא תשא פני דל"? (רש"י יט,טו)
13. מה הפירוש "ולא תהדר פני גדול"? (רש"י יט,טו)
14. מה הפירוש "לא תעמוד על דם רעך"? (רש"י יט,טז)
15. כתוב בפס' "ופרט כרמך לא תלקט" מהו "פרט כרמך"? (רש"י יט,יז)
16. כתוב בפס' "לא תגנבו" באיזה גניבה מדובר כאן? (רש"י יט,יא)
17. כתוב בפס' "לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו ולא תשבועו" מה אנו לומדים מהסמיכות של עניינים אלו? (רש"י יט,יא)
18. כתוב בפס' "ולפני עור לא תתן מכשל" מה הפירוש? (רש"י יט,יד)
19. למה נאמר כאן "ויראת מאלוקיך"? (רש"י יט,יד)
20. כתוב בפס' "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא" מה הפירוש "ולא תשא עליו חטא"? (רש"י יט,יז)
21. כתוב בפס' "לא תקם ולא תטר את בני עמך" מה "נקימה" ומהי "נטירה". תנו דוגמה? (רש"י יט,יח)
22. כתוב בפס' "ואהבת לרעך כמוך אני ה'" מה אמר על פס' זה ר' עקיבא? (רש"י יט,יח)

פירות עורלה ושנה רביעית (יט, כג-כה)

הנוטע אילן, לא יאכל את פירותיו שלוש שנים ראשונות הקב"ה מבטיח כי שמירת מצוות אלו יביאו ברכה בפרי הארץ.

1. כיצד נקרא פירות העץ בשלוש השנים הראשונות מנטיעת העץ? (יט,כג)

2. מה עושים עם פירות העץ בשנה הרביעית והחמישית? (יט,כד-כה)

בשנה הרביעית הפירות מותרים צריך היהודי להעלות את הפירות לירושלים ולאוכלם שם בטהרה.

המלמד

מתכוננים לפרשה

המשך דינים שונים (יט, כו-לו)

עם ישראל מקבל מצוות נוספות כדי להתקדש ובין היתר איסור גילוי עתידות בדרכים שונות, גילוח הפאות והזקן, כיבוד אנשים מבוגרים ומצוות נוספות.

1. כתוב בפס' "לא תנחשו ולא תעוננו" מה הפירוש "לא תנחשו" ומה הפירוש "ולא תעוננו"? (רש"י יט,כו)

2. כתוב בפס' "וכתובת קעקע לא תתנו בכס" מה הפירוש "כתובת קעקע"? (רש"י יט,כח)

3. כתוב בפס' "אל תפנו אל האבת ואל הידענים" מהו בעל "אוב" ומהו "ידעוני"? (רש"י יט,לא)

4. כתוב בפס' "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" מהו "ההידור" המדובר ולמה נכתב "ויראת מאלוקיך"? (רש"י יט,לב)

5. הקב"ה מלמד את עם ישראל לא לעשות עוול במשפט ולא לרמות אחד את השני. השלימו (יט,לו): " _____ (מכשיר למדידת המשקל) _____, _____ (מידת נפח של סחורה יבשה) _____ (מידת נפח של סחורה נוזלית-יין, שמן) יהיה לכם..." (יט,לו) מאזני צדק אבני צדק

איפת צדק והין צדק יהיה לכם

6. מהם "אבני צדק"? (רש"י יט,לה)

7. כתוב בפס' "ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני משלח מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ בס" מה הפירוש

"ואקץ"? (רש"י כ,ג)

8. מה הפירוש "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי"? מה מסביר רבי אלעזר בן עזריה? (רש"י כ,כו)

"והתקדשתם והייתם קדשים" הוא ציווי שמקבל עם ישראל מהקב"ה עם שמירת המצוות והתרחקות ממעשה הגויים ושמירה ממאכלות אסורות

המלמד

מתכוננים לפרשה

תפזורת לפרשה

מחסן מילים:

אחרי מות, קדושים,
 כתונת בד, גורלות,
 לעזאזל, ארץ גזרה,
 שעירים, איש עתי,
 תטהרו, כיסוי דם,
 טרפה, תועבות,
 פיגול, פאת, שדך,
 לקט קצירך,
 הוכח תוכיח, כלאים,
 שעטנז, עורלה,
 לא תנחשו,
 מאזני צדק

ה	ו	כ	ה	ת	ו	ט	י	ה	א
ל	ח	ו	א	ט	א	ר	ש	ק	ה
ב	ה	נ	ו	ז	ס	ש	ש	ט	ו
כ	ו	י	א	ק	ט	ק	ל	ז	י
ל	ו	ק	ג	נ	ו	ז	א	ש	ע
א	ת	ט	ז	א	ע	ו	ת	ת	ו
י	ע	י	ו	י	ש	ש	נ	א	ת
מ	ת	ס	ה	ע	ו	י	ה	ט	א
ה	ט	ו	נ	ת	ו	ע	ש	י	י
פ	ה	י	ת	ו	ל	ו	ו	ג	י
ו	ו	ז	ס	ש	ה	ו	א	ו	ת
ט	ו	ע	ז	ט	ת	א	ע	ל	ש
ש	א	א	ז	ו	ע	ה	י	ה	ש
ע	ז	ז	ט	ת	נ	ו	ת	ט	י
ל	ק	ז	א	י	נ	ז	א	ע	א

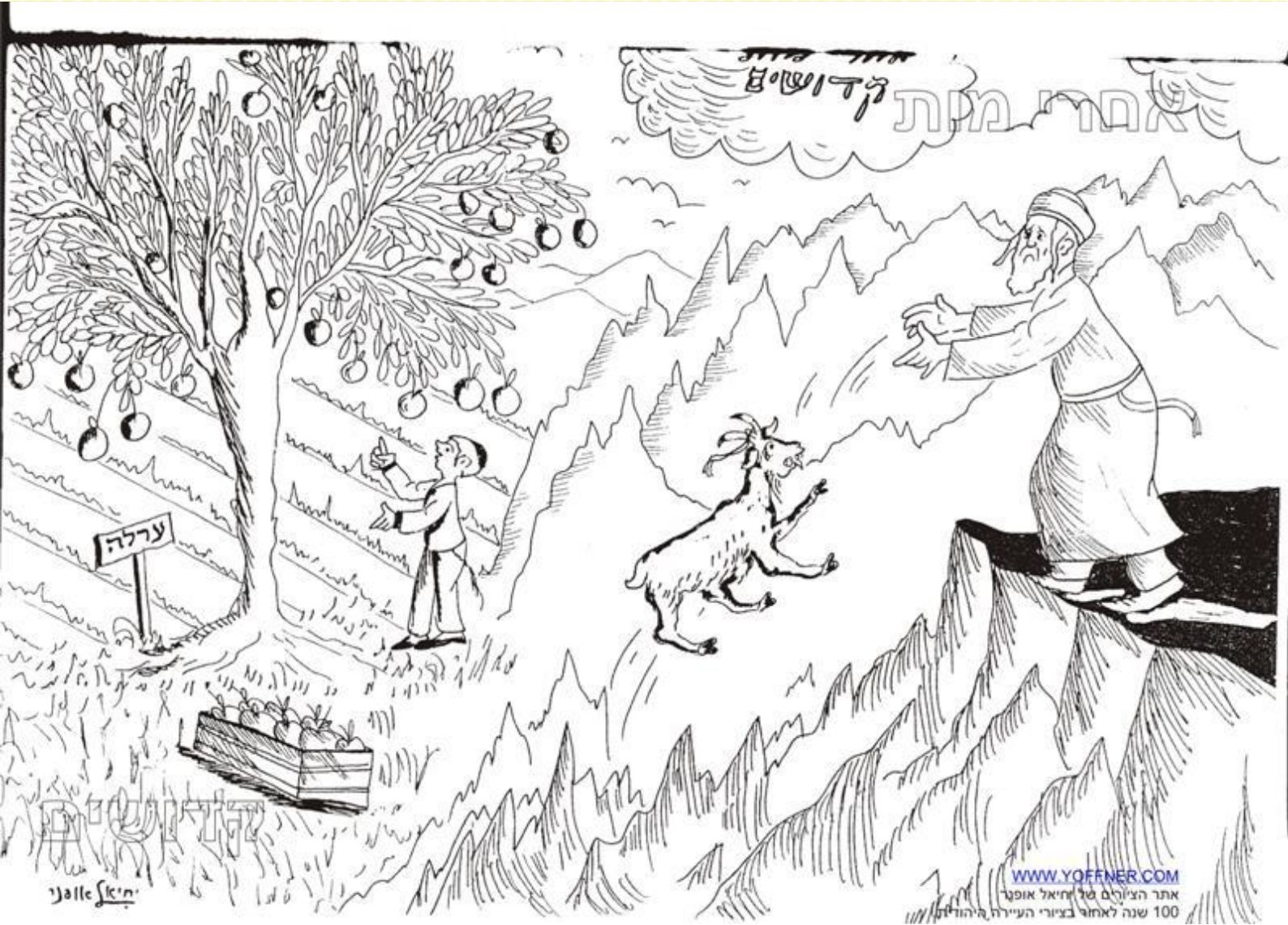
תורתך שעשועי

א"ת לפרשת השבוע

מאת הרב דוד יפה

- אסור לפנות אליהם כי ה' הוא אלוהינו (פרק י"ט פסוק ד'). _____ א
- יש לפזווד מזה' ולא לקללו (פרק י"ט פסוק י"ד). _____ ז
- כפי שאתה אוהב את עצמך כך תאהב אותו (פרק י"ט פסוק י"ז). _____ ר
- מכשפים הטוענים שהם יודעים עתידות (פרק י"ט פסוק ל"א). _____ י
- יש לפזווד כשזכנסים אליו כיוון שה' שורה בו (פרק י"ט פסוק ל'). _____ מ
- לרעך כמוך אני ה' (פרק י"ט פסוק י"ז). _____ ו
- "לא _____ ולא _____ ולא _____ איש בעמיתו" (פרק י"ט פסוק י"א) _____ ת
- כתובת שאסור לתת בבשר (פרק י"ט פסוק כ"ז). _____ ת
- אין להעדיפו במשפט (פרק י"ט פסוק ט"ז). _____ י
- אותו עושה הכהן כשסומך ידיו על ראש השעיר הזוי (פרק ט"ז פסוק כא) _____ ו
- קורבן שמותר לאכול באותו היום ולמזורת (פרק י"ט פסוקים ה'-ו'). _____ ש
- מכפר על טומאותם ופישעיהם ביום הכיפורים (פרק ט"ז פסוק ט"ז) _____ י
- באוהל זה לא יהיה אף אזור בבא הכהן הגדול לכפר בקודש (פרק ט"ז פסוק יז) _____ מ

כבוד הורים

אסור לנטור

לא להכשיל צוור

אסור גלוח הפאה

